

**ХЕМИЈСКО-ПРЕХРАМБЕНА СРЕДЊА ШКОЛА
ЧОКА**

Шифра пројекта: 2022-1-RS01-KA122-VET-000069075

Назив мобилности: Побољшање атрактивности школе кроз мобилност
стручног школовања

Дневник

Период мобилности: 24.09.-08.10.2023.г.

У Румунију, у град Свети Ђорђе смо дошли преко програма Еразмус+, на чему смо веома захвални. Као наставник, током претходне посете, уверила сам се колико су овде хотели, пансион, ресторани, фризерски салони, пекаре и месаре добро опремљени и све савршено одговара циљу да наши ученици стекну нова искуства. Окружење и култура су такође веома атрактивни, тако да је била одлична прилика да се и ученици и наставници добро проведу, као и да развију дугорочне односе са људима који овде живе. Ученици су заинтересовани, активни, могу се много професионално развити, због чега сматрам да су ове вежбе важне. Мислим да је битно да ученици учествују у овим програмима јер могу да се упознају са новим могућностима везаним за своје професије, али и да стекну представу о томе како живе људи на овим просторима.

21 ученик и три наставника Хемијско-прехранбене средње школе из Чоке је допутовао крајем септембра на ову мобилност. Лично, сматрам да је велика прилика да будемо овде, и ми и ученици смо отворени за иновације, учење и обуку. Истовремено, ово путовање представља велику радост за ученике, јер има и оних који још нису путовали ван граница земље. Фризерски трендови су се доста променили последњих година па ће ученици овде моћи много да науче. Такође нам се јако свиђа чињеница да смо дошли у тако леп град као што је Свети Ђорђе, где су људи веома љубазни, смештај је леп, а излети у којима учествујемо такође обећавају. За нас је ово први Еразмус+ програм али бисмо волели да дођемо поново ако буде прилике.

ВЕТ Центар који ради у оквиру StartUp Hub центра за развој пословања, образовање одраслих и стручну обуку, пружа страним студентима праксу, у партнерству са различитим локалним предузећима и стручним школама. За учеснике није важно само да науче различита занимања, већ и да упознају локалну мађарску и румунску заједницу, да се међусобно упознају са културом и да организују будуће заједничке програме.

Наша школа се успешно придружила Еразмус+ програму 2022. године.

Програм је омогућен уз подршку Европске уније, па су смештај, путовања, оброци и културни програми били потпуно бесплатни за ученике и њихове наставнике, сви трошкови су били покривени. Током две недеље ученици су у слободно време могли да учествују у многим културним и забавним програмима, међу којима су били излети у Торчвар, Дракулин замак и Брашов, језеро Свете Ане.

Све у свему, за пут професионалног искуства може се рећи да је ученицима понудио доживотно искуство и прилику за професионални развој. Студенти који су учествовали у стручној пракси обогаћивали су се један по један позитивним искуствима, са одушевљењем причали о времену проведеном у иностранству и стицали многа искуства. Не само да су се професионално развили, већ су се и осамосталили. Развили смо веома добар однос са особљем ВЕТ Центра, као компанијама домаћинима. Млади су обављали свој професионални рад у модерном, инспиративном окружењу сваког дана од 9 до 14 часова. Поред обавезних програма, сваки дан смо излазили и одлазили негде, или су ученици играли кошарку, одбојку, тенис, бадминтон или фудбал у дворишту хостела. Смештај је задовољавао потребе ученика и наставника у пратњи, а захваљујући особљу Вет центра аутомобилом смо лако стизали до града или оближњих знаменитости. Фотографије приложене извештају такође доказују да смо имали веома активне и искуствене 2 недеље у граду Свети Ђорђе. Повратне информације ученика су позитивне као и послодаваца, а то нам је најбитније да смо оправдали њихово поверење.

Дугујемо захвалност свим љубазним и оданим запосленима у ВЕТ Центру, нарочито Ноберту, Хунору, Барнабашу и Марзети који су били 24 сата на располагању, развозили нас, организовали су нам програме, држали стручна предавања, решавали наше проблеме.

Недеља, 24. септембар

На двонедељну стручну праксу у оквиру пројекта „Еразмус +“ кренули смо у недељу, 24. септембра. Окупили смо се у 7.30 ујутру испред наше школе, а на пут кренули у 8 сати румунским превозником.

Наши водичи из Румуније били су врло предусретљиви, љубазни и спремни да одговоре на сва наша питања. Направили смо паузу два пута због одмора, а потом смо ручали у Мекдоналдсу у граду по имену Дева. Наставили смо пут у добром расположењу уз лепо дружење што је најавило пријатан боравак. До нашег одредишта направили смо паузу још једном и наставили путовање у жељи да што пре стигнемо у Сент Ђорђе и упознамо наше домаћине. Стигли смо увече у 20.40 и дочекала нас је Маржи, један од координатора пројекта, која нас је поздравила и детаљно нас упознала са хотелом и местом у којем ћемо боравити. Након тога одредили смо у којим ће собама деца бити смештена и поделили смо кључеве од соба. Вечерали смо укусне шпaгeтe са месом што је окрепило ученике после напорног пута.

Већ је било касно и отишли смо на спавање знатижељни да видимо шта ће нам донети наредни дани. Свесни ове дивне прилике која ће деци обезбедити напредак у раду и једно сасвим ново искуство, радовали смо се сутрашњем дану.

Понедељак, 25. септембар

Понедељак је био дан предвиђен за упознавање са програмом нашег боравка у Румунији. У 11 сати отишли смо у конференцијску салу где смо присуствовали предавању представника Вет центра. Имали смо прилику да се упознамо са њиховим радом, пројектима и како налазе партнере у послу. Потом су нас упознали са градом Свети Ђорђе, са његовим знаменитостима и местима које би било занимљиво посетити. Детаљно су нам предочили програм пројекта, сазнали смо шта нас очекује у наредном периоду, када ученици имају праксу, како ће одлазити и колико ће временски тамо боравити. Поред наших ученика у сали за конференције су били ученици и наставници из Кечкемета и прво су се они представили свима након чега су и наши ученици рекли понешто о себи, својим афинитетима и интересовањима.

Остатак дан провели смо у обиласку града. Прошетали смо се парком и центром града, видели дивну фонтану и центар у коме има доста цвећа. Сазнали смо да град има око 60.000 становника од којих има највише становника мађарске националности, а затим и румунске. Како су нам предочили љубазни домаћини, цела ова регија је позната по томе што је претежно мађарско становништво те је ученицима било веома драго да на свом матерњем језику говоре у другој држави и тако лакше упознају град.

По повратку у хотел слободно време искористили смо да се бавимо спортским активностима: бадминтоном, одбојком и разним друштвеним играма. У добром расположењу дочекали смо вечеру и припремали се за сутрашњи дан.

Уторак, 26. септембар

Ово је био први дан стручне праксе. У јутарњим часова организованим превозом ученици су се упутила на праксу. Месари су праксу имали у месари „ВоСовMeat“, упознавали се са власницима, обрађивали су свињске полутке и учили се новим техникама у месарству. Сви су били јако љубазни, а ученици презадовољни.

У пекари „Баби“ наши ученици су били лепо дочекани, а након упознавања одвели су их на радно место. Имају машину за млевење ораха и сира, пекара је модерно опремљена са доста просторија, жене раде горе у пекари, пеку пециво, док је доле газдарица и пар радника које праве торте и ситне колаче. Ученици су у посластичарском делу правили кифлице са и пекмезом и шећером у праху и разне друге колаче. Могли су и пробати колаче и њихове специјалитете.

Фризери су били у средњој трговинској стручној школи „Берде Арон“. Присуствовали су практичној настави са њихових 6 ученика, шишали, правили плетенице, сушили косу. Имали су прилике да погледају школу и познају се са њиховим начином рада и неким новим начинима у прању косе, фенирању и слично.

Остатак дана провели су у дружењу са осталим групама.

Среда, 27. септембар

Ујутру смо у седам отишли заједно на доручак, а потом су ученици отишли на праксу. Месари су правили месо за мишч и све су сами радили: самлели су месо, зачинили, обликовали га и пекли по рецептури коју су добили. Мишч је традиционално румунско јело налик нашем великом ђевапу. Донели су наставницима и друговима да пробају.

Фризери су ишли у школу, прали косу међусобно и правили фризуре. Сваки разред у средњој школи је требао да представи једну европску државу, по карактеристикама, храни и специфичностима, и тако обележили Међународни дан европских земаља. Победник је био онај ко је најбоље представио државу. Ученике су угостили ручком и сендвичима.

Пекари су правили колач нон плус са пекмезом од кајсије, 4, 5 врста крема. Правили су колаче: чоко куглица, диош кошарка, мезеш креме(кремпита са медом) и фантастичан колач. Од сланих специјалитета правили су ропи односно штанглице са сиром, али и са сусамом и кимом.

Четвртак, 28. септембар

Ујутру смо сви организовано отишли на доручак, а потом су месари и пекари отишли на праксу.

Фризери су данас имали нешто другачији дан односно учествовали су у интерактивној радионици „Workshop“ коју је организовао Вет центар. Предавач је била Маржи, а на овој радионици ученици су учествовали у различитим активностима. Тема је била комуникација са клијентима у салону, који су то типови клијената и важност љубазног опхођења према њима. Ученице су учествовале у интерактивним играма као што су глуми телефони, активити игра не би ли схватили колики је значај комуникације у животу и

на радном месту. Говорећи о типовима клијената могли су конкретно да прикажу како се треба опходити према љутом, неодлучном или клијенту који све зна и тиме осветлили још један важан део њиховог будућег посла, а то је добро процењивање клијената и адекватно опхођење према њима у складу са типом особе. Било је веома занимљиво посматрати њихову заинтересованост за ове теме као и активно учествовање. Једна од реченица коју ће запамтити са данашње радионице је: „Комуникација није само говорење и размена информација већ и активно слушање саговорника“

Пекари су и данас имали испуњен дан у пекари „Баби“. Правили су ропи, штанглице са сиром, затим чоколадне и куглице са кокосом, лепили бар кодове на кутије. Парвили су ситне колаче: линзер, ишлер, жербо и кокос коцка. Најзанимљивије у данашњем дану је било што су по први пут радили са марципаном, правили су различите облике од марципана и затим их заједно пробали.

Месари озбиљно раде у месари „BoCovMeat“ и сваки дан науче нешто ново. Дана су обрађивали месо од бика, учили нове технике у обради меса и задовољни се вратили са праксе.

Наставници су позвани на вечеру од стране наших домаћина из Вет Центра и заједно са Норбертом и Силагом и колегама из Мађарске, отишли у најеминентнији ресторан у граду по имену „Szentgyörgy Pince“ и уживали у квалитетној услузи, локалним специјалитетима и колачима попут папанаша. Пријатној атмосфери допринели су дивни домаћини, предусретљиви и заинтересовани за то какав нам је боравак у Румунији до сад и какве утиске ћемо понети са собом кући.

Остатак дана играли су фудбал, друштвене игре и дружили се ученицима из Кечкемета.

Петак, 29. септембар

Сада већ имамо неку рутину и ученици већ и сами знају које су им обавезе и задужења. У 7 сати је доручак, а након доручка месари прво одлазе на праксу, а потом и пекари.

Месари су на пракси завршавали јучерашњи посао, а потом радили француску обраду, која се добија обрадом цепане свињске полутке. На линији клања пресецали су трупове свиња по медијалној линији кичменог стуба.

Код пекара је данас било другачије јер су се поделили ученици и ученице и свако је радио неки други посао. Момци су млели орахе и правили корпице са орасима и џемом по имену „Диош кошарка“. Мерили су ропи у паковању од 500 грама и правили су слатке залагаје са кокосом и чоколадом. Девојке су правиле колаче: папи, хокиф, диуш хордо и мађарос хордо.

Фризери су данас наставили радионицу „Workshop“. На основу сазнања са јучерашњег предавања ученици су правили презентацију о 5 врста клијената где је требало да их опишу и укажу на њихове главне карактеристике. У паровима су имали активност фризер - клијент не би ли видели како да се понашају са одређеним типовима клијената. У почетку су се мало снебивали, а потом ушли у улоге једних и других те је активност била веома успешна. Фризер који је имао љутог клијента је пробао да га орасположи и скрене на позитивну страну, они који су имали неодлучне клијенте су морали да се наоружају стрпљењем. Свако се трудио са се опходи према клијенту ненаметљиво, али љубазно, с поштовањем и интересовањем у складу са типом личности. Након овог помало глумачког

изазова ученици су погледали неколико видеа о типовима фризура кроз време од краја 19. века до данашњих дана. Затим су цртали и пробали да замисле какве ће фризури и трендови бити популарни за неколико година.

На крају радионице је било својеврсно сумирање резултата односно, поделивши се у три групе, требало је да прикажу шта је то што су научили током ова два дана. Групе су на хамерима приказале своја запажања на теме: стално напредовање у послу, комуникација и типови клијената. Уз захвалност предавачу Маржики, задовољни су отишли са радионице већ имајући идеју о томе како ће ово знање применити у свом послу.

Субота, 30. септембар

С нестрпљењем смо очекивали суботу и радовали се предстојећој екскурзији. Јутро је било прохладно, али сунчано те смо се надали лепом дану. После доручка смо се спремили и сачекали аутобус којим смо кренули на екскурзију у организацији Вет Центра. Са нама су путовали и ученици из Кечкемета и Словачке у пратњи својих наставника. Заједно са Барнабашом и Хунором, нашим домаћинима и водичима, сазнали смо нешто више о данашњем програму.

Наше прво одредиште био је замак грофа Дракуле. Ученици су до сад само слушали о овом дворцу и замишљали како ће изгледати. Када смо дошли, цео изглед замка одавао је један тајанствен и мистериозан утисак. Сасвим је сигурно да је овај замак напознатије туристичко место у Румунији те је и гужва била оправдана. Спољашњи изглед замка враћа нас у средњи век, посебно што је издвојен и на брду. Цела околина замка је прелепо уређена са травнатим површинама, цвећем и језерцетом у средини. Приликом разгледања замка кретали смо се из просторије у просторију, пролазили изузетно уским степеницама и разгледали простор, ствари и намештај који је користио владар Влад Цепеш, племић који је имао велики значај за простор Влашке и Румуније. Такође, у замку се могу видети и елементи који истичу роман Брема Стокера о Дракули као и његовог протагонисту, што је ученицима били посебно занимљиво. Ти помало страшни моменти са ликом дракуле, филмови који су ишли у комбинацији са хорор моментима као што је одрубљена глава, вукодлаци и вампири (занимљива је чињеница да је реч вампир српског порекла) привлачили су највише пажње. Ученици су сазнали да је за велику популарност овог замка заслужан писац Брем Стокер кога су заинтригирале приче и разним мистеријама у Карпатима те је написао и објавио роман по имену „Дракула“ крајем 19. века, који је за основу имао живот историјског лика Влада Цепеша. Ипак, већи део романа је заснован на мистичним моментима које је писац вешто заокружио у једно занимљиво и тајанствено штиво.

Након обиласка дворца, отишли смо да разгледамо предиван крајолик и куповали различите сувенире, локалне рукотворине и домаће производе. Интересантно је да и куртош колач као мишч, бар два пута већи од оног који се код нас прави.

После посете дворцу Дракули отишли смо до Брашова, града који се налази у средишњем делу Трансилваније. Прво смо отишли да посетимо чувену Црну цркву из 14. века, која је један од јединствених симбола града, а назив је добила по томе што су зидови остали црни након што је цркву захватио пожар. Након тога смо имали слободно време за разгледање града. У центру је прелепа фонтана и црква и уопште читав стари део града

као и позната Уска улица, су веома занимљиви. Пошто је било лепо време, ученици су могли да се шетају, рагледају, седну у неку од прелепих башта, којих је у центру било много, и пробају неке слаткише или попију кафу. Неки су време искористили за одлазак на видиковоц гондолом и уживали у предивној панорами Брашова. Пред нама је био цео град и чувени црвени кровови по којима је град специфичан и стари град оивичен шареним грађевинама у барокном стилу. На брду Тампа је, помало налик Холивуду, исписан назив града.

У 16. часова кренули смо назад и у поподневним и вечерњим часовима препричавали утиске са данашњег дана и после вечере мало играли друштвене игре, а потом се разишли по собама.

Недеља, 1. октобар

Овај дан је био мало опуштенији, јер је недеља и ученици нису имали праксу те је и доручак био у 9 сати. Након тога, дошли смо у салу за конференције и ученици су довршавали своје дневнике рада, допуњавали оно што је недостајало и писали запажања са претходног дана када смо били на екскурзији.

Ручак је био у 13.30 и после ручка одлучили смо се за одлазак на Јесењи вашар „Нектарина“ у граду Свети Ђорђе. Наши домаћини су нам рекли да је ово један од познатијих фестивала у граду који траје три дана, од петка до недеље. У центру је било пуно људи и владала је весела и позитивна атмосфера, На штандовима смо разгледали разне прозводе малих локалних произвођача као и пробати разне колаче, међу њима и омиљени куртош колач. Такође је било такмичење међу произвођачима меда. Музика је била на сваком кораку, а програм за децу био је врло богат. Могле су се погледати представе луткарског позоришта. Такође, био је уприличен и концерт.

По повратку у хотел, мало смо се одмарали, играли друштвене игре и дочекали колеге из Чоке, са њима разговарали, дружили се, говорили о утисцима од претходне недеље и пренели им најважније моменте из досадашњег програма.

Понедељак, 2. октобар

Данас смо се после доручка опростили од прве групе наставника која је кренула кући. Деца су их пуштала са сузама у очима, па је наш посао пре свега био да их утешимо и уверимо да се ништа неће променити и да се могу ослонити на нас на исти начин као и на претходне наставнике, сели смо у холу хотела и разговарали, испричали су нам своја искуства у протеклој недељи, као и то која правила је увела наставница претходне групе. Након разговора приступили су припремама и отишли на вежбу.

Наши ученици месари су правили пљескавице, и чварке затим су маст делили у пластичне канте, након чега су научили како да дезинфикују радне алате. Поподне су посетили старог мајстора који је од седамдесетих година сакупљао рецепте за месне прерађевине. Сазнали су да је радио и у Немачкој и одатле донео традиционалне баварске рецепте, показао им је своју књигу рецепата и веома љубазно их дочекао. Могли су да дегустирају његове производе које прави од одабраних састојака посебним методама и техникама. На

растанку им је рекао и да би веома волео да их јеш види током нашег боравка овде, ако може на било који начин да им помогне, понудио је и нашим дечацима своје рецепте. Деца су се вратила у смештај узбзђени и пуна позитивних искустава, ученицима који су остали у хотелу донели су дегустацију, специјалну говеђу кобасицу, коју су одмах исекли на коцкице и ставили на сто, дуго смо седели у холу и слушали доживљаје.

Наши ученици, пекари правили су и паковали слане штапиће „ропи“. Већ имају искуства са марципаном, јер су прошле недеље научили како треба обликовати фигуре од марципана, и данас су правили цветиће од марципана и китили торте. Поред тога су правили ситне колаче и паковали на тацне.

Фризери су данас учествовали на стручној сесији у салону мајстора фризера Адам Варза. Његов салон је прилично мали, али добро опремљен, након стручног разговора, Адам је деци рекао шта их чека током недеље, као и да ће их пратити до места на која иду и помагати им у раду током целе недеље. Упознали су Адама као љубазну и стрпљиву особу, успели су да задобију његово поверење и одмах су нашли заједнички језик са својим новим учитељем. Након увода, Адам им је показао неке цакне везане за мушко шишање.

Након упознавања, наши фризери су остали у граду и отишли у шетњу, обавили куповину, а затим су се вратили у смештај и дали нам извештај о искуству.

Поподне је било прилично мирно, било је хладно, тако да на спортском терену нису могли да играју фудбал или одбојку, већ су се повукли у своје собе, одмарали, разговарали, играли друштвене игре. После вечере смо још мало разговарали, а онда су сви отишли да се одморе.

Уторак, 3. октобар

Дан смо започели уобичајеним ритмом, пробудили се и отишли на доручак а затим су дошли по децу и одвезли их на радна места.

Месари су данас прерадили две свиње, месо су вакумирали и етикетирали, па доставили у продавницу. Касније су испекли чварке, димљено месо ставили у сушару, а касније правили говеђу кобасицу. Прво су месо самлели, па сипали у блендер и уз мешање додавали зачине и воду. Затим га стављали у машину за пуњење. Натопили су црева да омекшају и почели да их пуне. Готову кобасицу стављали су на штапове и после у сушару. Пекари су данас правили линзере, између два бисквита су стављали чоколадни фил. Направили су и дивну тарту (тако се зове), а занимљиво је да у тесту и крему има сока од вишње. Током дана у пекари су правили доста различитих врста крема, на пример крем од чоколаде, ваниле и орашастих плодова.

Фризери су данас били у фоднацији „Дијаконија“ где бораве људи са сметњом у развоју и инвалиди. Јако су их љубазно примили, а тамошњи болесни људи су једва чекали да им направе фризуру. Некима су направили плетенице, некима исфенирали косу и некима ошишали косу. Било је то једно добро искуство за децу, јер многи нису никада били у контакту са болесним људима, научили су како треба да се опходе према њима и како могу да разговарају са њима. Били су веома узбуђени када су стигли кући. Сви су почели да нам причају о доживљајима.

Остатак дана смо провели у хотелу, данас смо већ могли да изађемо на терен да играмо одбојку и фудбал. Неки су отишли у шопинг центар да пазаре, а неки су се одмарали. После вечере смо још једно време били у холу и у 10 сати су сви отишли у своје собе и легли да спавају.

Среда, 4. октобар

После доручка су деца отишла на праксу, а ми професори смо отишли у шетњу да упознамо село Аркош где смо били смештени. Док се деца нису вратила са праксе ми смо радили извештаје и административне послове.

Дочекали смо децу у холу, а кад су стигли почели су да нам причају о данашњем дану.

Месари су данас прерадили и откоштили говеђе месо, а затим прерадили месо, спаковали га, етикетирали и утоварили у камион. Након тога су јуче припремљену димљену робу унели у комору за димљење и запалили испод ње. Пресвукли су се и изнели робу и донели празне гајбе. Вратили су се у месару и направили 50 килограма мича, месо самлели, па сипали у миксер, додали зачине, па убацили у машину за пуњење и обликовали.

Пекари су данас доста разговарала са радницима у пекари. Свако им је причао нешто о себи. Неко им је рекао зашто ради у пекари или зашто ради баш у овој пекари. Ови разговори су добро утицали на децу, мотивисали су их са својим искуствима. Данас су научили и нове ствари, на пример како да користе кесу са пеном, како да од ње праве различите облике, показали су им како да направе горњи део „Фанта“ колача. Правили су и кокос куглице, кокос коцке и још много тога.

Фризери су данас ишли у дом за старце. Било је доста бака и дека у дому, и нестрпљиво су чекали да стигну на ред. Деца су нам испричала како су се жене посвађале око тога ко ће прво да се шиша, јер по њиховим речима они немају времена цео дан да чекају. Мало је иронично... На крају су наравно сви добили нову фризуру по својој жељи и сви су били задовољни новом изгледом.

Послеподне смо се дружили са ученицима из Кечкемета, неки од њих су замолили наше фризере да их ошишају, па смо на двориште изнели столице и наши вредни фризери су направили фризуру и њима. Увече смо играли одбојку са децом неки ученици су играли друштвене игре а неки се одмарали у собама. Изненада се појавио наш директор, сви су се окупили око њега, неки су се плашили, каква правила ће он увести. Али смо их утешили да се ништа не мења зато што нам је директор стигао. Увече су деца отишла на спавање а ми са колегама и са наставницима из Кечкемита сели да испричамо директору како нам пролазе дани у Румунији.

Четвртак, 5. октобар

Ујутро смо се поделили у две групе, фризери су могли мало дуже да спавају и да иду касније на доручак јер су они послеподне имали обавезе. Пекари и месари су устали као и обично у пола 7, доручковали и кренули на праксу.

Месари су данас имали занимљив дан. Пре подне су били у месари где иду сваки дан и правили мич и саламу. Када су стигли месо је већ било умешано, само су га обликовали и

ставили у гајбу. Направили су 40 кила саламе од говеђе и свињске сланине. Научили како треба направити саламу и какве све зачине треба додати, испричали су нам тајни рецепт. Након пуњења скинули су кобасице са дима који су претходни дан ставили, означили их и однели у продавницу. Кад су се деца вратила у месару, тамо су их чекали Норби, наш координатор и директор наше школе. Дошли су да их виде током практичне наставе. Направили заједничку фотографију, упознали власника месаре, питали пословођу колико су задовољни са децом. Сви су били врло задовољни са њима, што нам се посебно свидело. После тога, Норби је рекао да наше месаре чека данас једно лепо изненађење, да ће посетити огромну фабрику за прераду меса Бертис. “Све што треба да знате о томе је да постоји већ тридесет година и да је највећа фабрика за прераду меса у округу Ковасна”, рекао је деци, који су већ чули о тој фабрици и нестрпљиво чекали тренутак да крену у посету. Када су ушли у фабрику, добили су мантил, мрежу за косу и заштитне ципеле. Веома симпатична госпођа средњих година им је показала погон. „Било је невероватно видети напредну механизовану методу са којом раде.“- релча си нем деца када су стигли у хотел после посете. С обзиром да је нашим ученицима данас био последњи дан у месари, дуго ус разговарали са шефом и тешким срцем кренули у хотел. Пекари су такође имали последњи дан у фирми. А као сваки дан, почели су са прављењем крекера, затим су правили снежне кифлице. По њиховим речима је било чудно помислити да је данас последњи пут да су тамо, а још горе што вероватно више никада неће срести људе који овде раде, јер је било неких са којима су се јако зближили. Данас су урадили много више ствари него иначе, правили су различите врсте ишлера, буренце са орасима, нонплус колач. Некима су чак и помогли око паковања, што никада до сада нису радили, показали су им коју врсту торте треба ставити у коју кутију, ставили етикету и припремили су их за испоруку у разне продавнице. На крају рада су се поздравили са свима и захвалили им се што су толико научили од њих и што су им толико помогли. На њихово велико изненађење од шефице су добили једну коверту са нешто мало пара, јер су тако вредно радили ових неколико дана. Деца су се јако обрадовала поклону и са осмехом на лицу на сав глас причали како су добро прошли дана. Некима је то била прва назови плата. Деца су била пресрећна. И њих је посетио директор, стигао је у пекару баш када су правили чоколадне куглице, и до лакта били сви намазани чоколадом. И обдашњи власници су хвалили наше ученике. Јако смо поносни на њих.

Наши фризери су данас подељени у три групе, јер иду на три посебна места. Сва три места су домови за децу. Прва група је била у једном дому где живе малолетне мајке са својом децом. И деци и мајкама су правили фризури. Друга група је била у такозваном „Малтешкој Добротворној Организацији“ где су живела деца без родитеља са неколико старатеља у једном великом стани њих десетак. А трећа група је била у једном малом дому где су такође живела деца без родитеља. Нашу ученици су се потресли када су видели како та деца живе. Било је то једно добро искуство за њих, и поред тога што су вежбали шишање и своју струку, научили су да цене оно што имају. Испричали су нам како су били срећни што су им направили фризури и да су били веома захвални.

Увече смо ми наставници са директором и са нашим партнерима из ВЕТ центра отишли у ресторан на вечеру, причали о својим искуствима и о евентуалним будућим пројектима. Били је то једно лепо дружење.

Петак, 6. октобар

Данас смо сви утали у 7 сати и доручковали у 8. После доручка су наши партнеру дошли по нас и отишли смо у ВЕТ центар на евалуацију. Сели смо у круг са децом и партнерима и разговарали о њиховим доживљајима, сви су појединачно испричали шта им се допало а шта није. Углавном су имали позитивне коментаре, ретко ко је имао било какву замерку. Били смо јако поносни на децу, јер су и наши партнери позитивно коментарисали протеклих десетак дана. На крају евалуације су нам донели пицу за ручак, заједно смо ручали, поделили су деци мали поклон и похвалнице. Затим су имали слободно време у граду, где су могли да се прошетају, купују, и да се забављају. Послеподне смо се вратили у хотел и тамо смо се дружили са ученицима из Кечкемита. Ученици из Мађарске крећу кући сутра, а данас су направили малу журку. У конференцијој сали су пустили музику, певали плесали, ми наставници смо са одушевљењем гледали ученике. Кад су деца отишла на спавање ми смо још мало остали будни са колегама из Кечкемита, разговарали о деци поздравили смо се и отишли у своје собе.

Субота, 7. октобар

Данас смо били на излету. Кренули смо ујутро аутобусом до језере Свете Ане. Путовали смо сат ипо и стигли до паркинга где смо изашли из аутобуса и наш водич нам је испричао шта све можемо видети у околини. Испричао нам је да можемо сићи до језера кроз шуму али да не скренемо са стазе јер су у шуми медведи. После кратког разговора смо сви заједно кренули до језера. Прошетали смо, дивили се прелепом призору и природи. Сели смо поред језера и ручали а затим смо кренули назад до аутобуса. Поред паркинга су били продавачи сувенира, деца су купили сувенире, сликали смо се и вратили се у аутобус да се вратимо кући. Деца су била узбуђена јер су једва чекали да наиђе медвед али нажалост нисмо срели ни једног. Већ смо били на путу до куће када смо из аутобуса видели једног медведа који је седео поред пута. То је био један леп доживљај и нама а и деци. Цео дан смо провели у природи шетајући и уживајући у лепом призору и чистом ваздуху. Преуморни смо се вратили у хотел, где смо отишли на вечеру а затим смо рекли ученицима да спакују кофере, јер ћемо ујутро рано кренути кући. Тако су и урадили, сви су отишли у своје собе и спремали су се за одлазак кући. Брзо су сви заспали.

Недеља, 8. октобар

Ујутро смо отишли на доручак, и у осам сати кренули аутобусом кући, успут смо пар пута стали на бензинској пумпи да једемо и да се одморимо мало. Око 2 сата смо стигли до града Дева где смо у Мекдоналдсу ручали и затим наставили путовање. Стигли смо за Чоку у вечерњим сатима, децу су чекали родитељи на аутобуској станици. Сви су стигли кући живи и здрави са много нових искустава. Неким нашим ученицима је ово путовање било прво искуство без родитеља, а неки још никад раније нису били ван Србије. Веома смо поносни на њих, и драго нам је да је наша школа учествовала у овом пројекту, јер смо деца дали нешто што никада неће заборавити. Мислим да је ово путовање било веома корисно за наше ученике.